

2006 ÖSS FELSEFE SORULARI

1. Acı çekenlere acımak insanca bir şeydir. Herkese yaraşır acımak ve herkes acımasını bilmelidir. Yarası olanlarla duygu ortaklığı, gerçekten ahlaki bir yaklaşımdır.

Bunları söyleyen kişiye göre, ahlaki eylemin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru bilgiye ulaşma
B) Yarar elde etme
C) Ödevini yerine getirme
D) Mutluluğa ulaşma
E) Başkalarını anlama

2. Toplumsal düzenin yasal olması yeterli değildir; toplumsal düzen, aynı zamanda meşru görünmelidir. Bireyin, korku içinde yaşayan bir uyruk olarak değil, ikna olmuş bir yurttaş, özgür bir birey olarak toplumsal normları kendisinin normları diye algılaması da zorunludur. İnsanın bu normları içselleştirmesi, "rıza" ya da "meşrulaştırma" dediğimiz şeydir.

Parçaya göre, meşruluğun dayanağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzeni sağlayan yasalar bulunması
B) Normların bütün bireyler için bağlayıcı olması
C) Normların benimsenmesi
D) Bireyin isteklerinin göz önünde bulundurulması
E) Normların başka toplumlar tarafından da kabul görmesi

3. Epikuros, "Hastalanınca doktora gideriz; çünkü doktorlar bedensel hastalıklar konusunda bizden fazla şey bilirler. Ruhsal sorunlar yaşadığımızda da aynı nedenden ötürü filozoflara yönelmeli ve onları doktorları yargımlarken kullandığımız ölçütlerle benzer ölçütlerle değerlendirmeliyiz. Hastalığı iyileştirmede sürece tıp bilimi nasıl faydasızsa, ruhsal acılarımızı dindirmede sürece felsefe de o denli gereksizdir." der.

Epikuros'un bugün psikolojinin ilgi alanına giren ruhsal sorunların çözümünü felsefeden beklemesi, aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Döneminde, bazı bilgi alanlarının henüz ayrılmamış olmasına
B) Tıbbi, en gelişmiş ve insanlara en yararlı bilgi alanı olarak görmesine
C) Felsefenin sistemli bir bilgi alanı olmasına
D) Felsefenin evrensel bir bilgi alanı olmasına
E) Felsefenin eleştirel bir bilgi alanı olmasına

4. Masal bu ya, yoksul bir köylü kızı padişahın oğluyla evlenir. Evlendikleri gün, eşi sarayın kırk odası olduğunu söyler. Odaların anahtarlarını ona vererek "Otuz dokuz odayı aç; ama kırkını odayı açma." der. Yeni gelin hemen ertesi gün, izin verilen odaların kapılarını açıp bakar; kiminde para, kiminde mücevher, kiminde yiyecekler vardır. Yani, bildik şeyler... Dayanamaz kırkını odayı da açar. Filozoflar da bu gelin gibidir, tüm kapıları açmak isterler.

Parçadaki benzetmeye göre, filozofu kapıları açmaya iten aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Merak etme
B) Bilinenle yetinmeme
C) Sınırları zorlama
D) Sorunları çözme
E) Yeni öğrenmelere istekli olma

5. Kaf Dağı'nın ardında Zümrüdüanka kuşu var mı yok mu? Var dediğimizde de yok dediğimizde de fark etmiyorsa bunu bilmenin benim için önemi yoktur. Bununla birlikte, "Kaf Dağı var, onun ardında da Zümrüdüanka kuşu var." diyorsam ve bu bilgiler benim işime yarıyorsa bunlar doğrudur.

Bunları söyleyen kişinin görüşü, bilgi kuramıyla ilgili aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine uymaktadır?

- A) Kuşkuçuluk B) Pragmatizm C) Empirizm
D) Sezgicilik E) Fenomenolojizm

- 6.

- "Güzelliğin on par'etmez şu bendeki aşk olmasa." diyen Aşık Veysel ile
- "Varolmak algılanmış olmaktır." diyen Berkeley'nin

bu görüşlerinin ortak yönü aşağıdakilerden hangisinin vurgulanmasıdır?

- A) Soyut olanın önemsiz olduğu
B) Somut olanın önemsiz olduğu
C) Asıl olanın nesne olduğu
D) Asıl olanın özne olduğu
E) Değerlerin belirsiz olduğu

7. Kopernik kuramı, Dünya'nın gerçekte nasıl olabileceğinin bir tasviri gibi ele alınmalıdır. Bu kuram, Dünya'nın gerçekten Güneş'in etrafında döndüğünü öne sürmez. Daha çok, bir gözlenebilir gezegen sisteminin diğer sistemlerle bağlantısını kurmayı mümkün kılan tahmin cihazıdır. Eğer gözlenebilir sistem, Güneş merkezdeymiş gibi ele alınırsa tahminler kolaylaşır.

Parçadaki yoruma göre, kuramda aşağıdaki özelliklerden hangisinin bulunması zorunlu değildir?

- A) Gerçeği açıkladığını iddia etmesi
B) Ön deyide bulunmaya olanak sağlaması
C) Gözlemlere dayanması
D) Açıklama yapmada yardımcı olması
E) Bilgilerin tutarlı olması